

Διαφορά

Γεωμοί

Walter Sendoun
 ωηρος → Αξία
 Δημ. Έργα
 . οδ. Δωτω
 . γέφυρα
 . Γεφυρές
 . Λιμνίαι
 . Αρδύων
 Κερύνεια
 Κοιν. Γεωμετρία
 Λευκωσία
 Καρναβόλια
 Αμμόχωστος
 Μεταμεταφ (Αμαξο)
 Περιβάς
 Πλατρε
 Λαρινα
 Περιεός
 Λεω-ποτάμα
 Υδα
 Παφός ✓
 Fr. Heidenstam
 Το η. αυτοδιοίκηση

ωορ
 εμπορία
 γεωργία
 ηωκωσία

Η ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1891-92.

(Συνίχισ).

Δημόσια έργα.

Ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν δημοσίων
 ἔργων ὑπαλλήλου ἀναφέρει ὑπὸ τὸν
 τίτλον «κατασκευὴ ὁδῶν» εἰς διάκρι-
 σιν ἀπὸ τῆς ἐπισκευῆς ὅτι 17 3)4 μί-
 lia ὁδῶν κατασκευάσθησαν καὶ 22 5)8
 ἐγαλκώθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Οἱ
 ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν ἐκπροσωποῦσιν ἔργα
 γινόμενα ἐπὶ μιᾶς συνεχόσας ὁδοῦ ἀλλὰ
 μικρὰ τεμάχια κατασκευῆς συντελε-
 σθείσης διαρκούντος τοῦ ἔτους ἐπὶ 1 ὁ
 περιτοῦ διαφόρων ὁδῶν εἰς ὅλα τὰ δια-
 μερίσματα τῆς νήσου, ὧν οὐδεμία ἡ-
 γη εἰς πέρας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κα-
 τασκευὴν, τὴν διοχέτευσιν τῶν ὑδά-
 των καὶ τὴν χαλίκωσιν ἀλλ' ἅπασαι
 εὐρίσκονται σήμερον εἰς πολὺ καλλι-
 τέραν κατὰστασιν ἢ κατὰ τὰς ἀρχὰς
 τοῦ ἔτους. Ὑπὸ τὸν τίτλον τῶν ἐπιδι-
 ορθώσεων, τὸ τμήμα ἐπεφορτίσθη τὴν
 ἐπιδιόρθωσιν 320 μιλίων δρόμων, ἅ-
 ρτινα ἐπεσκευάσθησαν, ὅσας δὲ παρέ-
 στη ἀνάγκη ἐγαλκώθησαν μερικαὶ ἐ-
 λικναὶ θέσεις. Μία λιθίνη γέφυρα ἐ-
 κτίσθη καὶ πέντε παλαιαὶ γέφυρα
 ἐπισκευάσθησαν διαρκούντος τοῦ ἔτους.
 Ἐν ἐνδιαφέρον ἔργον, ὁ λιμὴν λ. τῆς
 Λερνείας, ἡ γη εἰς πέρας, ἤρξατο δὲ ἑ-
 τερον, ἡ οἰκοδομὴ κεντρικῶν φυλακῶν
 ἐν Λευκωσίᾳ. Τὸ ἔργον τοῦτο, ὅς τιμα τε-
 λειώση, θά ἦνε τὸ μεγαλειότερον διημό-
 σιον ἔργον ἐν τῇ νήσῳ καλύπτει ὅσον χω-
 ρον 11 στρεμμάτων καὶ περιέχει ὅσον θέ-
 σεις διὰ 300 φυλακισμένους. Ἡ κα-
 τασκευὴ σιδηρᾶς ἀποβάθρας ἐν τῷ μι-
 κρῷ διὰ πλοῖα λιμένι τοῦ Καρναβόλια
 σίου ἤρξατο. (Τὸ χρέιστον τοῦτο ἔρ-
 γον ἐχὼν ἤδη ἀποπερατωθῇ). Ποιᾶς τις
 βελτίωσης ἐγενετο ἐκτίσεως ἀφαιρέθων
 τῶν ἐμποδίων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τερῷ ἐν
 Ἀμμοχώστῃ λιμὴν καὶ ἀριθμὸς τις
 δευτερευόντων ἔργων ἐπισκευῆς καὶ
 κατασκευῆς, ἐπετίλεσθη τοῦ τμήμα-
 τος πορεύοντος εἰς κατ' ἡμέραν χρήσιν
 304 πληρωνομένου ἔργατος καὶ 74
 καταδίκους.

Ἡ ἐτήσια δαπάνη διὰ δημοσίων ἐρ-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Αἰώνια ΗΜΕΡ. 9.21. - 9-1893

τε επισκευῆς περιορίζεται εἰς τὸ ὠρι-
 σμένον ποσὸν τῶν 10,000 λιγῶν λαμ-
 βανόμενον ὁλόκληρον ἐκ τῶν ἐσόδων
 διότι ἡ Κυβέρνησις τῆς νήσου δὲν ἔχει
 πηγὰς ἱκανὰς ν' ἀποδώσῃ προσόδους
 διὰ τὴν κυρίαν δαπάνην. Ἄπασαι αἱ
 ὁδοί, τὰς ὁποίας ἀνέτετα ὅτι κατασκευ-
 ᾶνται καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ἐν ἐπι-
 σκευῇ εὐρισκομένων εἶνε ἀμαξίτοι ὁ-
 δοὶ καὶ κατασκευάσθησαν ἐπὶ σκοπῷ
 ἀναπτύξεως τοῦ τῆς διαμετακομίτε-
 ως ἐμπορίου δι' ἀμαξῶν ὅπερ πρὸ τῆς
 κατοχῆς ἦν σχεδὸν ἀγνωστον ἐν τῇ
 νήσῳ. Ἀλλὰ πρὸς σπουδαίαν τού-
 του ἀνάπτυξιν ἡ ὁδὸς πρέπει νὰ ᾖ
 ἀνοικτὴ καὶ χρήσιμος δι' ἕκαστον ἐμ-
 πορευμα ἀπ' ἑκρου εἰς ἄκρον ἐν παντὶ
 καιρῷ καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ
 ἔτους· ἀλλ' αἱ ὁδοί, ἐνεκα τῶν περι-
 στάσεων ὑφ' αἷς ἐργάζεται ἡ Κυβέρνη-
 σις, δὲν εὐρισκονται ἐν τοιαύτῃ κατα-
 στάσει. Θέτων κατὰ μέρος τὰς πρὸς
 μεταφορὰν τῶν οἴνων ὁδοὺς, τὸ ἥμισυ
 τῆς δαπάνης τῶν ὁποίων ἐπληρώθη ὑ-
 πό τῶν ὠφελθέντων χωρίων, ἐξαιρῶν
 δὲ ἐξ ἑκείνης καὶ τὴν ἀπὸ Λεμησσοῦ εἰς Πλά-
 τρας στρατιωτικὴν, λέγω ὅτι μονὴ ὁδὸς
 εἰς γενικὴν διαμετακόμισιν ἐν τῇ νή-
 σω τελείως στρωμένη καὶ γεφυρωμέ-
 νη εἶνε ἡ ἀπὸ Λάρνακος εἰς Λευκωσί-
 αν, ἐπὶ τῆς ὁποίας μεγάλως ἀνεπτυ-
 χθῇ ἡ δι' ἀμαξῶν μεταφορὰ τῶν ἐμ-
 πορευμάτων. Αἱ ἄλλαι ὁδοὶ ἔχουσιν
 ἄρκετὰ διαστήματα ἄριστα χαλικο-
 μένα καὶ δύνανται νὰ θεωρηθῶσι κα-
 λοὶ ὁδοί, βατοὶ δι' ἀμαξῶν κατὰ
 τὴν θερινὴν ἐποχὴν· ἀλλὰ δὲν εἶνε χα-
 λικωμένοι καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν καὶ
 πολλαὶ ἐξ αὐτῶν εἶνε ἄνευ γεφυρῶν.
 Οὕτω ἐπὶ ὑποθέσει ἐν μιᾷ τῶν μάλ-
 λον σπουδαίων γραμμῶν τῇ ἀπὸ
 Λάρνακος εἰς Λεμησσὸν, ἀποστάσει
 42 μιλίων ὑπάρχουσι 3 μεγάλοι πο-
 ταμοὶ καὶ ἐννέα μικρότεροι ἔχοντες
 χρεῖαν γεφυρῶν. Ἡ ὁδὸς εἶνε πολὺ κα-
 λὴ δι' ἀμάξας εἰς καλοὺς καιροὺς. Ἐ-
 γὼ αὐτὸς διήλθον αὐτὴν δι' ἀμάξης
 καὶ οἱ ταξειδιῶται δύναται γενι-
 κῶς νὰ διέλθωσιν αὐτὴν δι' ἀμαξῶν
 ἂν καὶ ἐπὶ ἀδρῶν τιμήματι συνεπεία
 τοῦ κινδύνου ἀπωλείας ἢ βλάβης, ἥτις
 κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας εἶνε ση-

ακολουθους επισκευάς κλπ. ἀρδευτικῶν
ἔργων: ἡ διαῶρυξ Κιτίου ἐκαθαρίσθη
καταμέτρησις ἐγένετο διὰ τὴν κατα-
σκευὴν τριῶν μεγάλων λιθίνων μολων
ἐπὶ τοῦ Κοπρία ποταμοῦ. Ὁ φραγμὸς
τοῦ Μανότη ὅστις κατεσκευάσθη τῷ
1887 ὑπὸ τῶν χωρικῶν τῆς Ἀσπιδας
ἐπεσκευάσθη καὶ ἐστρέωθη. Ὁ φραγ-
μὸς τῆς Ἀφάιτιας ἐπεσκευάσθη καὶ
ἡ κοίτη τοῦ Πεδαίου καὶ τοῦ Ἰδαλίου
συμπεριελήφθησαν εἰς τὰ γενόμενα ἔρ-
γα. Ἡ δαπάνη διὰ τὰ ἀνωτέρω ἔργα
γίνεται ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων
χωρικῶν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβ-
νη τὰ ἔκδοσα.

Τὸ κτηματολόγιον καὶ τὰ ἐξου-
δάση.

Τὸ κτηματολόγιον καὶ τὰ δάσονα
μικὰ τμήματα, ἅτινα ἐνώθησαν ὑπὲρ
μίαν ἀρχὴν, ἐξετέλεσαν ἀρκετὰ ἔργα
διαρκούντος τοῦ ἐτους. Τὸ ἔργον τοῦ
πρώτου ἡδύνατο μεγάλως νὰ διευκο-
λυνθῇ διὰ μιᾶς νέας ἐκτιμήσεως τῆς
ἀκινήτου περιουσίας, μέτρον διὰ τὸ ὁ-
ποῖον ἡ Κυβέρνησις μέχρι τοῦδε δὲν ἐ-
χει κατωρθώσει νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συγ-
κατάθεσιν τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου.

Εἰκοσιπέντε καὶ ἡμισυ τετραγωνικά
καὶ μίλια δάσους ἔχουσιν ὁροθετηνα-
κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἀναριθμώσαντες
τὸν ὅλον χῶρον τῶν ὁροθετημένων δα-
σῶν εἰς 542 τετραγωνικά μίλια. Ὁ
ἀριθμὸς τῶν παραβάσεων τοῦ περὶ
δασῶν νόμου ἦν μέγας καὶ κατὰ τὴν
ἐκθεσιν τοῦ ἀρχιδασονόμου δὲν δεῖ
μειώσιν. 545 καταδιώξεις ἐγένοντο
κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο· ἀλλ' ἐξ ἄλλοι
ἀριθμὸς τῶν πυρκαϊῶν τῶν δασῶν δῆται
κνύσι μείωσιν τινα καθ' ὅσον ἐγένοντο
31 τοιαῦται ἀπέναντι 42 κατὰ τὸ
προηγούμενον ἔτος. Τρία περίπου τε-
τραγωνικά μίλια δάσους ἐκάησαν καὶ
7,000 δένδρα κατεστράφησαν διὰ τῶν
τυχαίων τοῦτων περιστατικῶν. 5,000
περίπου νέα δένδρα διανεμήθησαν εἰς
διάφορα πρόσωπα ἐκ τοῦ φυτοκομείου
ἐν Λευκωσίᾳ ἀλλὰ τὸ τμήμα δὲν
κατώρθωσε νὰ φυτεύσῃ πολλὰ εἰς ἰδι-
ον λογαριασμόν.

Ἐν βῆμα μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἐγένε-
το κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διὰ τῆς δημοιο-
γίας γραφείου ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἀγρο-

τινων εργασιων, το οποιον ηνωμενον
κατ' αοχης με το τμημα του γενικου
ειτπράκτορος ετοποθετήθη τώρα υπό
τον αρχιδατονόμον.

Δημόσιος υγεία κ. λ. π.

Ο αρχίατρος αναφέρει ότι η υγεία
της νήσου κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἦτο εὐ-
ἀρετος. Ἀναφέρει ἐν τούτοις ὅτι ἡ
ἀσθένεια φυματίωσης ἡ ὁποία πρὸ εἴ-
κοσιν ἐτῶν ἦτο σχεδὸν ἄγνωστος ἐκέρ-
δισεν ἔδαφος μεταξύ τοῦ πληθυσμοῦ.
Τὰ νοσοκομεία ἐκπληροῦσι καλῶς τὸν
σκοπὸν των καὶ ἰδίως τὸ ἐσγάτως ἰ-
δουμέν ἐν Λευκωσίᾳ. Τὰ ἐξωτερικὰ
φαρμακεία φαίνονται μεγάλως ἐργα-
ζόμενα, ὁ ἐπόμενος δὲ ἀριθμὸς ἀσθε-
νιῶν διαφερόντος τοῦ ἔτους διήλθε δι'
αὐτῶν: Ἐν Λευκωσίᾳ 4,485, ἐν Λάρ-
νακί 2,035, ἐν Λεμεσσῶ 1,146, ἐν
Ἀμμοχώστῳ 2,133, ἐν Πάφῳ 2,617
ἐν Κερυνείᾳ 1,046 ἐν συνόλῳ 13,462.

Ο ἰατρός κ. Χαϊδεσταμ. παραπο-
νεῖται διὰ τὴν ἀπάθειαν ἣν δεικνύει ὁ
λαὸς ὅτον ἀποστὰ τὴν βελτίωσιν τῆς υ-
γείας καὶ βεβαίως τὰ στοιχεῖα τῶν
υγιεινῶν γνώσεων δὲν ἐννοοῦνται καὶ
δὲν ἐφαρμόζονται ἢ ὀλίγον ἐν Κύπρῳ.
Ἐπάρχουσιν ἀκόμη διδόμενα πρὸς ἐν-
θάρρυνσιν. Ἐπληροφορήθη ὅτι ἐν ταῖς
πόλεσιν ὅπου ὑπάρχει δημαρχεῖον ἡ ἡ-
μερησία ἐργασία τῶν ὀδοκαθαριστῶν
ἐνεργεῖται καλῶς καὶ ἀκριβῶς. Ὑπὸ
τὴν ἐπιψιν τῶν συσσωρευομένων οἰκη-
μάτων καὶ τῆς συλλογῆς τῶν ἀκαθαρ-
σιῶν ἡ πόλις Λευκωσία εἶνε μία τῶν
τὰ μάλιστα ἐλλειπῶν. τῶρα ἀκόμη
αἱ ἐγγύριοι ἀρχαὶ ἔκαμον βήματά τι-
να ὅπως συμφωνήσωσι μεθ' ἐνὸς κατ'
ἀθλιεστατον τρόπον τὸν σχηματισμὸν
ἀνοικτοῦ φρεάτος ἢ ὑδραγωγείου το ὁ-
οῖον ἐμὲν ἐν τῇ ἐπὶ τῇ στάσιμον ἀναδι-
ν παντὸς εἶδους βδελυρὸς ἀνασυμμιμῶ-
ις ἐν τῷ μέσῳ τῆς τὰ μάλιστα κατ-
ικουμένης συνοικίας τῆς πόλεως. Τὸ
δημαρχεῖον ἐδανείσθη τὸ ποτὸν 800
εἰρηπου λισῶν καὶ ἀπετάθη πρὸς κα-
αρισμὸν καὶ φύλαξιν τοῦ ὑδραγωγείου
τούτου.

Τὸ δημαρχεῖον Λεμεσσοῦ κατέβαλεν
ἐπίσης ἀξιοπαίνοους προσπάθειάς ὅπως
παράσχη εἰς τὴν πόλιν τὴν τὰ μάλα
ἀναγκαιάν προμήθειαν ἀφθόνου καὶ
καθαροῦ ὕδατος. Σχεδία καὶ ἐκτιμή-
σεις ἐγένοντο ἤδη καὶ τὸ ἔργον ἐντός
τοῦ θὰ ἀρξίστη.

Ἡ ἐπόμενος θερμομετρικὸς πίναξ
θίγεται ἴσως νὰ ᾔνε ἐνδιάφερων.

Θέσις	Μέγιστον	Ἐλάχιστον
Λάρναξ	15.5 κατὰ τὰς 10 Ἰουνίου	31.5 κατὰ τὰς 24 Μαρτίου
Λεμεσσοῦ	25.0 κατὰ τὰς 10 Ἰουνίου κατὰ τὰς 28 Ἰου- λίου καὶ κατὰ τὰς 25 Αὐγούστου	33.0 κατὰ τὰς 24 Φεβρουαρίου
Πάφος	28.0 κατὰ τὰς 4 Αὐγούστου	29.5 κατὰ τὰς 27 Δεκεμβρίου
Ραφ. Π.	23.8 κατὰ τὰς 6 Αὐγούστου	35.0 κατὰ τὰς 7 Φεβρουαρίου
Ραφ. Β.	103.8 κατὰ τὰς 17 Αὐγούστου	30.0 κατὰ τὰς 24 Φεβρουαρίου

(ἔπεται τὸ τέλος).